

**Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen**

Controlebeleid
Directie Diergezondheid
en Veiligheid van de
Dierlijke Producten

AC-Kruidtuin
Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55
1000 Brussel
Tel 02 211 82 11
Fax 02 211 86 30

www.favv.be
S2.pccb@favv.be

ON 0267.387.230

Correspondent : Bénédicte VERHOEVEN

Toestelnummer : 02 211 85 84

E-mail : benedicte.verhoeven@favv.be

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons Kenmerk	Bijlagen	Datum
		PCCB/ S2/ BHOE/		

Betreft : Nieuw bewakingsprogramma voor de bijengezondheid

Het FAVV start in het najaar van 2016 met een nieuw bewakingsprogramma voor de bijengezondheid

Einde 2014 werd Epilobee, het Europees proefproject waarin onderzoek naar de bijengezondheid werd gedaan, afgerond. Op korte en middellange termijn zal er op Europees niveau geen opvolger zijn van dit project. Omdat Epilobee heel wat positieve commentaren ontving vanuit de imkerij, de wetenschappelijke en de politieke wereld, werd beslist om een nieuw Belgisch bewakingsprogramma voor de bijengezondheid op te starten in het najaar van 2016. Dit programma is gebaseerd op de ervaringen opgedaan tijdens het Epilobee-project en de diverse wetenschappelijke adviezen die in tussentijd verschenen zijn. Het hoofddoel van het programma is om de bijensterfte objectief te bepalen. Daarnaast zullen mogelijke verbanden tussen de bijensterfte en de factoren die het vaakst vernoemd worden als mogelijke oorzaak ervan onderzocht worden. Op basis van de bekomen informatie kan de overheid het bijengezondheidsbeleid verder uitstippelen.

Uit het gegevensbestand van het FAVV zullen op een willekeurige manier 200 imkers geselecteerd worden. De deelname aan het project is vrijwillig. Elke imker zal 3 keer bezocht worden: een eerste keer in het najaar van 2016 om de initiële gezondheid van de bijenstand te bepalen. Een tweede en een derde bezoekreeks volgen in het voorjaar en de zomer van 2017 waarbij de winter- en seizoenssterfte van de opgevolgde kolonies zal nagegaan worden.

Naast de bijensterfte zullen ook verschillende bijenziekten bestudeerd worden. Bij elke geselecteerde kolonie zal een varroatelling worden gedaan en zal een staal worden genomen voor onderzoek op nosema. Tijdens elk bezoek zal elke geselecteerde kolonie klinisch onderzocht worden. Indien ziektesymptomen worden

Onze opdracht is te waken
over de veiligheid van de
voedselketen en de kwaliteit van
ons voedsel, ter bescherming van
de gezondheid van
mens, dier en plant.

vastgesteld, zullen bijkomende stalen genomen worden voor laboratoriumonderzoek op Amerikaans en Europees vuilbroed, nosema en varroa. Elke bijenstand zal ook gecontroleerd worden op de aanwezigheid van de kleine bijenkastkever en de Tropilaelapsmijt.

Verder zal in elke bijenstand een stuifmeelstaal genomen worden voor analyse op chemische residuen (van o.a. pesticiden, fungiciden,...). Bedoeling van dit onderzoek is om in eerste instantie een overzicht te krijgen van de residuen die actueel aanwezig zijn in de bijenkast. In een tweede fase zal getracht worden na te gaan in hoeverre er een mogelijk verband bestaat tussen de aanwezigheid van bepaalde residuen en de vaststelling van bepaalde afwijkingen of van sterfte bij de opgevolgde bijenvolken.

Tenslotte voorziet het programma ook een verhoogde bewaking met betrekking tot de kleine bijenkastkever. Het FAVV heeft op dit moment 8 risicogebieden gedefinieerd voor de mogelijke binnenkomst van de kever. Het gaat hier om de gebieden in de onmiddellijke omgeving van internationale havens en luchthavens: Zaventem, Luik, Charleroi, Antwerpen, Gent, Oostende, Zeebrugge en het Belgisch gebied grenzend aan de luchthaven van Maastricht-Aken (regio Lanaken-Maasmechelen). Binnen elk risicogebied zullen, waar mogelijk, 3 zogenaamde 'sentinelbijenstanden' geselecteerd worden om op te volgen. De imkers zullen geïnformeerd worden over de karakteristieken van de kever, wat te doen bij het aantreffen van verdachte kevers, enz. Daarnaast zullen in deze bijenstanden ook vallen worden geplaatst die op regelmatige basis zullen gecontroleerd worden. De sentinelbijenstanden maken deel uit van de 200 bijenstanden die opgevolgd worden binnen het nieuw bewakingsprogramma en zullen dus ook 3 maal bezocht worden waarbij de voorziene onderzoeken en monsternemingen worden uitgevoerd.

Voor meer informatie over het project kan u terecht op de website van het FAVV:

<http://www.favv-afsca.fgov.be/bijenteelt/dierengezondheid/>

Hierop zullen regelmatig de (tussentijdse) resultaten van het project worden bekend gemaakt. De eindresultaten van het project 2016-2017 worden verwacht tegen eind 2017.

Vicky Lefevre
Directeur-generaal